

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА**

**КАЗАХСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АЛЬ-ФАРАБІ**

TEXAS A&M UNIVERSITY-COMMERCE (USA)

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДГОТОВКИ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

11-12 жовтня 2018 р.

Харків

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна
Казахський національний університет
імені аль-Фарабі
Texas A&M University-commerce (USA)

**ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ
ПОДГОТОВКИ
ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ**

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

11-12 ОКТЯБРЯ 2018 г.

**PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF TRAINING
OF FOREIGN STUDENTS**

THE INTERNATIONAL CONFERENCE OF APPLIED SCIENCES

11-12 OCTOBER, 2018

Харьков
Kharkiv
2018

УДК 811+372.881.1(082)

Проблеми і перспективи підготовки іноземних студентів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 11-12 жовтня 2018 р. – Х. : ХНАДУ. – 311 с.

У збірнику представлено статті, в яких висвітлюються актуальні проблеми лінгводидактики та методики викладання української та російської мов як іноземних, застосування у навчальному процесі традиційних та інноваційних технологій, прийомів та алгоритмів розвитку комунікативних та дискурсивних компетенцій іноземних студентів, питання професійно-мовленнєвого спілкування, міжкультурної комунікації та соціально-психологічної адаптації, а також сучасних методів викладання гуманітарно-природничих дисциплін нерідною мовою.

Друкується в авторській редакції. За зміст, автентичність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

Problems and perspectives of training of foreign students: proceedings of the international conference of applied sciences, Kharkiv city, 11-12 October, 2018. – Kharkiv, KhNAHU. – 311 p.

The collection contains articles covering current problems of linguodidactics and teaching methods of Ukrainian and Russian as Second (Foreign) languages, application of traditional and innovative technologies, techniques and algorithms for the development of communicative and discursive competences of foreign students in the educational process, issues of professional learning, intercultural communication and social-psychological adaptation, as well as modern methods of teaching humanities and natural sciences in a non-native language.

Reprinted in the author's edition. In terms of content, the authenticity of the actual material and the references is consistent with the authors.

© ХНАДУ, 2018

© Колектив авторів

<i>Всякое</i> изменение	- <i>любое</i> изменение
<i>Поглощение</i> тепла	- <i>забирает</i> тепло
<i>Совокупность</i> свойств	- <i>много</i> свойств
<i>Находятся в движении</i>	- <i>двигаются</i>
<i>Двигаются беспорядочно</i>	- у них <i>нет порядка, хаос</i> . Они, как <i>хотят</i> двигаются.
<i>Непрерывно</i>	- <i>перерыва нет</i>
<i>Разнообразный</i>	- <i>разный</i>
<i>Имеется</i>	- <i>есть</i>
<i>Пигмент</i>	- <i>цвет</i>
<i>Одинарный набор</i>	- <i>один набор</i>
<i>Участок</i> цитоплазмы	- <i>часть</i> цитоплазмы
<i>Непостоянные</i> структуры клетки	- могут быть <i>не всегда</i>
<i>Наименьшая</i> частица	- <i>самая маленькая</i> частица

Таким образом, знание лексических особенностей научного стиля речи позволит иностранным учащимся включиться в процесс коммуникации уже на самых ранних этапах обучения учебно-профессиональному общению.

Литература:

1. Мухина Т.Г. Учет лексических особенностей научного стиля речи при обучении русскому языку студентов-иностранцев // Коммуникативное обучение языку студентов-иностранцев (начальный этап): сб. науч. тр. – М.: УДН, 1985. – С. 63 – 69.
2. Митрофанова О.Д. Научный стиль речи: проблемы обучения. – М.: Русский язык. 1985. – 128 с.

Критерії оцінювання усного монологічного наукового висловлювання іноземних студентів довузівського етапу
Янушевська І.Б.

*Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна
e-mail:diona.irina@gmail.com*

Оцінювання монологічного висловлювання на наукову тему на довузівському етапі навчання є завданням досить непростим і неоднозначним з огляду на складність самого об'єкта, що контролюється. Відомо, що в методиці викладання іноземних мов існує кілька підходів до оцінювання рівня

сформованості навичок та вмінь іншомовного мовлення: лінгвістичний, психологічний, психолінгвістичний, логіко-семантичний. Найбільш прийнятним для вирішення проблеми, що нас цікавить, видається логіко-семантичний підхід, сутність якого полягає в оцінюванні висловлювання залежно від стимула/цілі породження висловлювання.

Беручи до уваги необхідний для процесу модулювання усного висловлювання фактор успішності виконання мовленнєвої діяльності – досягнення цілі спілкування (в нашому випадку створення усного наукового висловлювання), ми вважаємо, що головним є критерій, який дозволяє встановити відповідність досягнутого результату його інтенціонально-змістовній меті. В свою чергу цей критерій містить кілька підкритеріїв, без яких успішна реалізація комунікативної інтенції неможлива.

При навчанні наукового стилю мовлення головною формою висловлювання є науковий текст, який може бути представлений різними типами мовного висловлювання – описом, розповіддю і міркуванням, які відрізняються між собою за композиційною будовою та мовними засобами, що використовуються. Оскільки стимулом конструювання будь-якого висловлювання є інтенція, а кожен тип висловлювання відрізняється власною типовою структурою, можна зробити висновок, що критерії оцінювання наукового монологічного тексту мають базуватися на його відповідності до структурно-інтенціональної схеми – переліку інтенцій (необхідних композиційних складових кожного типу наукового монологу). Такі структурні схеми утворюють потенційну суму того, що може/повинен сказати студент. Знання структурної схеми конкретного типу тексту дозволяє оцінити відповідність наукового висловлювання темі і повноту викладення.

Враховуючи особливості конструювання усного наукового висловлювання, необхідні для цього вміння, специфіку наукового стилю і особливості композиційної будови різних типів текстів, можна виділити

наступні критерії оцінювання монологічних висловлювань з наукового стилю мовлення:

- 1) Відповідність тексту певному типу мовного висловлювання;
- 2) Змістовність;
- 3) Послідовність;
- 4) Точність;
- 5) Повнота викладення;
- 6) Логічність;
- 7) Використання конструкцій, властивих науковому стилю;
- 8) Різноманітність використання граматичних конструкцій наукового стилю;
- 9) Вірне композиційне оформлення наукового висловлювання;
- 10) Дотримання стилістичних норм наукового тексту;
- 11) Правильність мовлення (наявність помилок)

Урахування вищезазначених критеріїв робить систему оцінювання навичок і вмінь іншомовного говоріння на наукову тему більш об'єктивною і дозволяє адекватно оцінити ефективність учбового процесу.

Література:

1. Митрофанова О.Д. Научный стиль речи: проблемы обучения / О.Д. Митрофанова. – М.: Русский язык, 1985. – 229 с.
2. Мотина Е.И. Язык и специальность: лингвометодические основы обучения русскому языку студентов-нефилологов / Е.И. Мотина. – М.: Русский язык, 1988. – 176 с.

Молчанова І.В. Сучасні проблеми мовної підготовки іноземних студентів	78
Мосьпан Е.П. От простого к сложному	80
Садыкова Н.У Роль педагогической практики в профессиональном становлении будущих социальных педагогов	84
Соколова Г.П. К вопросу о системе и формах контроля при обучении иностранному языку на подготовительном факультете	87
Тажетдинова С.М. Становление музыкального образования	93
Торохтий Л.С., Мацко И.В. Организация обучения лексике РКИ на начальном этапе	96
Шленьова М.Г. Ukrainian as a foreign language: practical types of class work.....	102
Якубаева К.С., Айтпаева А.С К вопросу о лексическом материале занятий по научному стилю речи.....	105
Янушевська І.Б. Критерії оцінювання усного монологічного наукового висловлювання іноземних студентів довузівського етапу	109

СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ Й ПРИЙОМИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Аташова Ф.Д. Внедрение видеоуроков в процесс обучения иностранному языку	112
Бекбосынов Д.А. Внедрение педагогических технологий в образовательный процесс	116
Грицюк В.Є., Гудзенко О.Ф., Дягілев В.Є. Підготовка іноземних здобувачів вищої освіти та транснаціональна освіта	120
Гудзенко О.Ф., Челомбитько Т.В. Інноваційні технології в педагогічній діяльності як вагомий фактор підвищення якості навчання іноземних студентів.....	122
Деркач Г.А. Метод дискуссии как базовый в системе интерактивных методов в практике преподавания русского (украинского) языка как иностранного.....	127
Игнатова В.В. Способы оптимизации обучения языку.....	132
Курбаниязова С.А. Технология самообучения в процессе подготовки лингвистов	136